

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගුණාත්මක පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය
හා බෙදාහැරීම සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය ආයතනවල
සහභාගීත්වය පිළිබඳ කාර්යසාධන විගණන වාර්තාව - 2012/
2013

කාර්යසාධන හා පරිසර විගණන ඒකකය
වාර්තාවේ අංකය : වයිඑස්/පීඊ/බීබීලීව/2012/05

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව

1. විධායක සාරාංශය

ඇත අතීතයේ සිට ස්වභාවික ජලය ඒ ආකාරයෙන් භාවිතයට ගත් මෙරට ජනතාව බෝතල් කරන ලද පානීය ජල භාවිතයට වර්තමානයේ සිසු ලෙස නැඹුරු වීමට අධික නාගරීකරණය, කාර්මීකරණය, ජනගහන වර්ධනය, පාරිභෝගික ඉල්ලීම්වල වෙනස්වීම් හා පානයට සුදුසු ගෘහස්ථ ජලය සපයා ගැනීමේ ගැටළු යන කරුණු හේතු වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින ජලය, බෝතල් කර නව මුහුණුවරකින් වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කිරීම මෙයට වසර 20කට පමණ පෙර ආරම්භ විය.

පානීය ජලය බෝතල් කිරීමේ නිෂ්පාදන ආයතන ලියාපදිංචිය සහ පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් නීතිමය අවසරය ලබාදෙන රාජ්‍ය ආයතනය වන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය, සහ ජල ප්‍රභවය පිහිටා ඇති ප්‍රදේශයේ සෞඛ්‍ය බලධාරීන්ගේ කාර්ය භාරය පිලිබඳව ද මෙහිදී විශේෂ අවධානය යොමු කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතට අනුව ජලය ආහාරයක් ලෙස හඳුන්වා දී ඇත. එම ජලය, මනුෂ්‍ය පරිභෝජනයට සුදුසු ආකාරයට පවතින්නේද යන්න තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය විසින් හඳුන්වාදී ඇති ආරක්ෂිත ක්‍රමවේදය මෙහිදී අධ්‍යයනය කරන ලදී. ක්‍ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක ආරක්‍ෂාව, රසායනිකමය ආරක්‍ෂාව, භෞතික ආරක්‍ෂාව හා අවංකව ඉදිරිපත් කිරීම මෙහිදී පරීක්ෂා කරන ලදී.

මෙම කාර්ය සාධන විගණනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ඉහත අවශ්‍යතා සැලකිල්ලටගෙන ගුණාත්මක පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් අදාළ රාජ්‍ය ආයතන මැදිහත් වීමේ කාර්යසාධනය ඇගයීම විය. මේ සම්බන්ධයෙන් 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනත, 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසිය, 2010 ආහාර (ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය) රෙගුලාසිය, 2005 ආහාර (ලේබල් හා ප්‍රචාරණ) රෙගුලාසිය යන විධිවිධානයන්ගේ ඇතුළත් අවශ්‍යතා පදනම් කර ගනිමින් ඒවා විගණන නිර්ණායකයන් ලෙස යොදා ගැනුණි.

මෙම විගණනය 2012 ඔක්තෝබර් සිට 2013 ජූනි මස දක්වා කාලය තුළ සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. විගණන නිරීක්ෂණයන් ලබාගැනීමේ දී ලිඛිත සාක්ෂි රැස් කිරීම, ක්‍ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය, භෞතික සත්‍යාපනය, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ජල සාම්පල් විද්‍යාගාර වලින් පරීක්ෂා කර තහවුරු කර ගැනීම යන ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කෙරුණි.

පානීය ජලය බෝතල් කිරීමේ කර්මාන්තය සඳහා පවත්නා නීති රීති නිසිලෙස ක්‍රියාත්මක නොවීම, අනුමත ලියාපදිංචිය ඉක්මයාම හා නියමිත කාල සීමාව තුළදී අළුත් කිරීම් සිදු නොකිරීම, ප්‍රමාණවත් අධීක්ෂණයක් සිදුනොවීම, වලංගු ලියාපදිංචියකින් තොරව ජල බෝතල් ආනයනය කිරීම, ගුණාත්මක ජල බෝතලයක තිබිය යුතු සංරචකයන් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයෙන් වෙනස් වීම

සහ ඊට අමතරව ආනයනය කරන ලද ජල බෝතල් පිළිබඳව නිසි ආකාරයේ අධීක්ෂණයක් සිදුනොවීම, වැනි කරුණු ප්‍රධාන විගණන නිරීක්ෂණයන් අතර විය.

ගුණාත්මක භාවයෙන් උසස් ජල බෝතල් නිකුත් කිරීම සඳහා නිර්දේශයන් ලෙස ඉහත සඳහන් කරන ලද පනත් හා රෙගුලාසි වලට අනුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය මගින් ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය සිදුවිය යුතු ආකාරය සැලසුම් කිරීම, අනුමත කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අහඹු වෙළඳපල සමීක්ෂණ සිදු කිරීම හා පසු විපරම් කිරීම් නිශ්චිත කාල පරිච්ඡේදයන් තුළදී සිදු කළ යුතු අතර එම පටිපාටියෙන් බැහැරව ක්‍රියාකරන ආයතන කෙරෙහි නැවත නිවැරදි කරන තෙක් නිෂ්පාදනය අත්හිටුවීම, හා දඩ මුදල් අය කිරීමට නීතිමය ප්‍රතිපාදන සැලසීම ආදී පියවර ගැනීම සිදු කළ යුතු වේ. මෙම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා නොකිරීම නිසා පැන නැගුණු විගණන නිරීක්ෂණයන් සවිස්තරාත්මකව මෙම වාර්තාවේ සාකච්ඡා කර ඇත.

2. හැඳින්වීම.

පානීය ජලය මිනිසාගේ පැවැත්ම උදෙසා අත්‍යවශ්‍ය වන වර්ණයකින් තොර, පැහැදිලි, ගඳ සුවඳකින් තොර සහ විශේෂ රසයකින් තොර වුවක් විය යුතුය. ජලය මිහිමත පවත්නා සංයෝගයන් අතුරින් බහුලවම පවත්නා සංයෝගය වුවත් පානයට සුදුසු ජලය පවතින්නේ එයින් සියයට 1% ක් පමණක් වේ.

ලොව පුරා බොහෝ ජනයා පානයට සුදුසු ජලය සපයාගැනීමේ උත්සාහයක නිරතව සිටී. තවද ඇතැම් අවස්ථාවල විවිධ ප්‍රභව මගින් ජලය සපයාගනු ලබන අතර ඇතැම් ජනයා පානීය ජලයේ තත්ත්වය පිළිබඳ වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වයි. මෙම විවිධ ජල ප්‍රභව සැලකිල්ලට ගැනීමේදී ඒවා පානයට නුසුදුසු වීමෙන් නිදන් ගත මෙන්ම වෙනත් බොහෝ රෝගාබාධයන් සඳහා හේතු කාරක වී තිබේ. මේ අතර මෑතක් වන තුරු ස්වභාවික සම්පතක්ව පැවති ජලය, අධික ජනගහන වර්ධනය, නාගරීකරණය, කාර්මීකරණය මෙන්ම පාරිභෝගික රුචිකත්වයන් හි ඇති වී තිබෙන වෙනස්කම් ද ජලය බෝතල් කර නව මුහුණුවරකින් වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කිරීමට හේතු වී තිබේ.

බෝතල් කළ පානීය ජලයට ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යාමත් සමගම ඒවා නිපදවීමේ දී නිසි සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ක්‍රම වේදයක ඇති අවශ්‍යතාවය හඳුනාගත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනත යටතේ 2005 බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය සම්බන්ධ රෙගුලාසිය හඳුන්වා දී තිබේ. ඒ අනුව ජලය ද ආහාරයක් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. මේ අතර සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයා ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආහාර සම්බන්ධ ප්‍රධාන බලධාරියා වේ. එසේම ඔහු අමාත්‍යවරයාට උපදෙස් දීම සම්බන්ධයෙන් පිහිටුවා ඇති ආහාර උපදේශක කමිටුවේ ප්‍රධානියාද වන අතර ආහාර උපදේශක කමිටුවේ තීරණයන් ක්‍රියාත්මක කරමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය පරිපාලන කාර්ය භාරය ඉටු කරනු ලැබේ. එම ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ අරමුණු පහත පරිදි වේ.

- (අ). මනුෂ්‍ය ආරක්ෂාව හා සෞඛ්‍ය තහවුරු කිරීම.
 - i. ආරක්ෂිත සහ ගුණදායක ආහාර සැපයීම තහවුරු කිරීම.
 - ii. ආහාර ප්‍රමිති සහ රෙගුලාසි පවත්නා බව තහවුරු කිරීම.
 - iii. විකිරණ හා ජානමය ඉංජිනේරු ගැටලු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම.

- (ආ). නිසි සහ මනා ස්වස්ථතා පුරුදු තහවුරු කිරීම.
 - i. ක්ෂුද්‍රජීව වේදි / රසායන වේදි දූෂණයවීම් වැලැක්වීම.
 - ii. ආහාර විකිණීමේ දී යම් යම් වෙනස් කිරීම් සහ වංචනික පුරුදු සිදු කිරීම වැලැක්වීම.
 - iii. ප්‍රතිඔක්සිකාරකයන් , කල් තබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍යන්, තෙලෝදකයන්, ස්ථායීකාරකයන් , රස වර්ග සහ වර්ණකයන් වැනි රසායනික එකතු කිරීම් වල තාර්කික භාවය.

iv. පරණ වූ ආහාර නව හෝ හොඳ තත්වයෙන් යුතු බව පෙන්වීම සඳහා වර්ණකයන්, රස කාරකයන්, කල්තබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැරදි පුරුදු ඉවත් කිරීම.

(ඇ). ප්‍රමාණවත් මහජන සෞඛ්‍ය පාලනයන් තහවුරු කිරීම.

i. ආරක්ෂාකාරී සහ දූෂණයට ලක්නොවූ ප්‍රදේශ වලින් ආහාර වගා කොට ඇති බව සහ අස්වැන්න නෙලා ගෙන ඇති බව.

ii. කෘමීන්, මූෂික වර්ගයේ සතුන් සහ දූෂණයන් ගෙන් ආහාර ආරක්ෂා කිරීම.

iii. ආසාදිත මස් පරීක්ෂණ සහ කිරි සකස් කිරීමේ හෝ බෙදාහැරීම් සේවා සහ මස් පිණිස සතුන් මරණ ස්ථාන වල සනීපාරක්ෂාව පාලනය.

iv. පලිබෝධ නාශක තාර්කිකව භාවිතා කිරීම.

(ඈ). ආහාර පාලන වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.

i. අපනයන වෙලදාම ආරක්ෂා කිරීම.

ii. බාල /අපේක්ෂිත මට්ටමේ නොමැති හෝ නුසුදුසු ආහාර ආනයනයන් ගෙන් ආරක්ෂා වීම.

2.1 විගණන විෂය පථය

පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිල්ල හා අවධානය යොමු කරන ලදී.

(අ). අපගේ විෂය පථය බස්නාහිර පළාතේ කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයට ද වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට ද සීමා විය.

(ආ). විගණන කටයුතු ආරම්භ කරන ලද 2012 ඔක්තෝම්බර් 12 දිනය වන විට 69ක් වූ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ සංඛ්‍යාව පදනම් කර ගනිමින් විගණනය ආරම්භ කරන ලදී.

(ඇ). ප්‍රමාණාත්මක යැයි සලකනු ලැබූ සහ ඒ පිළිබඳ සාධාරණ නිගමනයක් ඇති කර ගැනීමට හැකිවන පරිදි අදාළ සාක්ෂි ලබා ගැනීම අප විසින් සිදු කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහනේ ඵලදායිත්වයට අදාළ විය හැකි නිර්දේශයන් හා නිගමනයන් විගණන නිරීක්ෂණ හා සොයා ගැනීම් මත පදනම් වී ඇත.

2.2. විගණනය සඳහා අධිකාර බලය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

2.3. විගණනය විෂයය තෝරා ගැනීමට හේතු

මිනිසාගේ අවශ්‍යතා ධුරාවලියේ වාතය හැරුණු විට ප්‍රධානතම ස්ථානයක් ගන්නා සහ ජීවිතය සක්‍රීය ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍යවන්නා වූ අනෙකුත් ප්‍රධාන සාධකය ජලය වේ. අධික නාගරීකරණය, කාර්මීකරණය, ජනගහන වර්ධනය, පරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීම් මෙන්ම පාරිභෝගික ඉල්ලීම්වල ස්වභාවය පදනම්කර ගෙන ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්වභාවිකව සුලබ සම්පතක් ලෙසින් පවතින්නා වූ ජලය , බෝතල් කොට නව මුහුණුවරකින් වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කිරීමට වර්තමානයේදී විවිධ ව්‍යාපාර ආයතන විසින් පියවර ගනිමින් තිබේ. ව්‍යාපාරිකයන් සීඝ්‍ර ලෙස බෝතල් කළ පානීය ජල කර්මාන්තයට අවතීර්ණවීම හේතුකොටගෙන ඒවායෙහි පවත්නා ගුණාත්මක තත්ත්වය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් විය. වර්තමානයේදී මෙම කර්මාන්තය සම්බන්ධව පැන නැගී තිබූ ගැටළු රාශියක් විවිධ මාධ්‍යයන් තුළින් අනාවරණය කර තිබුණි. ජලය නැමැති අත්‍යවශ්‍ය සාධකයේ වැදගත්කම පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී එවැනි ගැටළු සම්බන්ධයෙන් පනවා ඇති නීති රෙගුලාසි වලට අනුව අදාළ රාජ්‍ය ආයතන කටයුතු කර තිබේද යන්න හා ඉදිරියේදී මෙම කර්මාන්තය තව දුරටත් විධිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවරයන් ගෙන තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීම මෙම මාතෘකාව තෝරා ගැනීමට හේතුවිය

2.4. විගණන ප්‍රවේශය

විගණන ප්‍රවේශය සඳහා පහත සඳහන් අණ පනත් වලින් සලසා ඇති ප්‍රතිපාදන හා පදනම් සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී.

- 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනත, 1991 අංක 20 දරන ආහාර (සංශෝධිත) පනත , 2011 අංක 29 දරන ආහාර (සංශෝධිත) පනත, 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසිය, 2005 ආහාර (ලේබල් සහ ප්‍රචාරණය) රෙගුලාසිය, 2010 ආහාර (ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය) රෙගුලාසිය.
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති අංක 894 සහ 614
- අදාළ අනෙකුත් ලියකියවිලි සමාලෝචනය සහ සම්බන්ධිත නිලධාරීන්ගෙන් කරන ලද විමසීම්
 - i. බෝතල් කළ පානීය ජල කර්මාන්තයෙහි නියැලී සිටින සෑම පුද්ගලයෙක්/සංවිධානයක්ම ඒ සඳහා ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා වෙතින් 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසිය 3(4) ඡේදය ප්‍රකාරව ලියාපදිංචි සහතිකයක් ලබාගෙන තිබේද යන වග

- ii. 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසියේ IV උපලේඛනයේ B ආකෘති පත්‍රය ප්‍රකාරව භෞතික රසායනික හා ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලතාවය දක්වා තිබේද යන බව.
- iii. 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසියේ III කොටසෙහි 13 පරිච්ඡේදයේ සඳහන් අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ජලය බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කරනු ලබන බව.
- iv. අධිකාරි බලය ලත් ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාර නිරීක්ෂණය කළ වාර ගණන.
- v. ආනයනය කරනු ලබන බණිජලවන සහිත පානීය ජලය සම්බන්ධයෙන් ආහාර පනතේ විධි විධාන ක්‍රියාත්මක වී තිබේද යන වග.

2.5 සීමාකිරීම්

මෙම විගණනය සැලසුම් කිරීමේ දී විෂය පථය සීමාකිරීම් අවම කිරීමට උත්සාහ කරන ලදී. මෙහිදී පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාර පෞද්ගලික ආයතන විමෙන් ඒවා භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීම අදාළ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් හරහා මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් අදාළ කර්මාන්ත හා වෙළඳපල සමීක්ෂණ කටයුතු සිදුකිරීමට සිදුවීම, ලබාගත් ජල නියැදි රස පරීක්ෂක වෙත ඉදිරිපත් කොට රසායනාගාර විශ්ලේෂණ වාර්තා ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීමේදී ඇතැම් රසායනාගාර පරීක්ෂණයන් සිදුකිරීමට රස පරීක්ෂකවරයාට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොමැතිවීම, ජල ප්‍රභවයන් සම්බන්ධයෙන් අදාළ වාර්තා ලබා ගෙන ඇත්දැයි යන්න පරීක්ෂා කිරීමේදී අදාළ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වරුන් හරහා එම තොරතුරු ලබාගැනීමට සිදුවීම, කාර්යමණ්ඩලයේ හා වෙනත් සම්පත් වල සීමාවීම් මත ජල ප්‍රභවයන් හා කර්මාන්ත ශාලා නිරීක්ෂණය කිරීම නියැදියකට සීමා කිරීම යන කරුණු සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂාව හා සාධාරණ වෙළඳපල තරඟයක් ඇතිකිරීමේ අරමුණින් කටයුතු කරන පාරිභෝගික සේවා අධිකාරිය මගින් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉටුකරනු ලබන කාර්යභාරය පිළිබඳ සවිස්තර තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම යන කරුණු මෙහිදී ප්‍රධාන විය.

3. විස්තරාත්මක විගණන සොයා ගැනීම්, නිර්දේශ සහ ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම.

3.1 වලංගු ලියාපදිංචියක් නොමැතිව පානීය ජලබෝතල් නිෂ්පාදනයෙහි නිරතව සිටීම.

2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසියේ 3(4) වගන්තිය ප්‍රකාරව කිසියම් පරිශ්‍රයක් ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා විසින් ලියාපදිංචි කොට ඇත්තේ නම් මිස කිසිදු පුද්ගලයෙකු විසින් එම පරිශ්‍රයන් පානීය ජල බෝතල් කිරීම හෝ ඇසුරුම් කිරීම සඳහා භාවිතා නොකළ යුතු බව දක්වා තිබේ. දැනට පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තයෙහි නියැලී සිටින ආයතන මෙම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර තිබේද යන්න පිළිබඳව කරන ලද පරීක්ෂාවේදී පහත දැක්වෙන කරුණු අනාවරණය විය.

(අ). වර්තමානයේදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන ඒකකය විසින් පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාරයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා දෙනු ලබන බලපත්‍රයෙහි උපරිම වලංගු කාල සීමාව වසර 03 ක් වන අතර ව්‍යාපාරය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා වලංගු කාලසීමාව ඉක්මවූ පසු නැවතත් ලියාපදිංචිය අළුත් කළ යුතු වේ. මේ අනුව 2012 ඔක්තෝබර් 12 දිනට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියෙහි ලියාපදිංචි පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුව නිරීක්ෂණය කරන ලද අතර එහිදී ලියාපදිංචි නිෂ්පාදකයින්ගේ ප්‍රමාණය (ජල ප්‍රභව ප්‍රමාණය) 69 ක් විය.

(ආ). මෙයට සමගාමීව ආහාර ප්‍රමිතිකරණයෙහි යෙදී සිටින රාජ්‍ය ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයෙහි ලියාපදිංචි බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇති ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින් කවුරුන්ද හා කුමන සංඛ්‍යාවක්ද යන කරුණ විමර්ශනයට ලක් කිරීමේ දී 2012 දෙසැම්බර් 28 දිනට ලියාපදිංචි බලපත්‍රලාභීන් 59 දෙනෙකු සිටි බව නිරීක්ෂණය විය. එදිනට මෙම බලපත්‍රලාභීන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙහි ලියාපදිංචි විම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමේදී, ඉන් බලපත්‍රලාභීන් 06 දෙනෙකු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වලංගු ලියාපදිංචියක් නොමැති බවත් ඔවුන් විසින් පෙර ලියාපදිංචියේදී ලබාගන්නා ලද අංකය භාවිතා කරමින් නිෂ්පාදන කටයුතු කරගෙන යන බවත් නිරීක්ෂණය විය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි කාල සීමාව ඉකුත් වී ඇති නමුත් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ ලියාපදිංචි බලපත්‍ර ලබාගෙන (2012 දෙසැම්බර් 28 දිනට) නිෂ්පාදන කටයුතු පවත්වා ගෙන යනු ලැබූ ආයතන පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි විය.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි අංකය හා දිනය	ලියාපදිංචිය ඉක්මවා ගොස් ඇති කාලය (2012.10.12 දිනට)
-----	-----

CFA/BW/65/2007-04 2007.04.24	වසර 2 1/2
CFA/BW/75/2007-07 2007.07.09	වසර 02
CFA/BW/10/2007-07 2006.07.28	වසර 03
CFA/BW/43/2006-11 2006.11.10	වසර 03
CFA/BW/84/2007-10 2007.10.03	වසර 02
CFA/BW/14/2006-07 2006.07.28	වසර 03

- (ඇ). 2005 නොවැම්බර් 21 දින අංක 1420/4 අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙහි පල කරන ලද 2005 බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය පිළිබඳ රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචිය ලැබ නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කරන ලද හා 2008 අප්‍රේල් මස 23 දින වන විට ලියාපදිංචි වී සිටි පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුව ප්‍රකාරව ලියාපදිංචිය ලබාගත් මුළු නිෂ්පාදකයින් සංඛ්‍යාව 97 ක් වන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ). 2008 අප්‍රේල් මස 23 දින වන විට ලියාපදිංචිය ලබාගෙන සිටි නිෂ්පාදකයින් අතුරින් 59 දෙනෙකු 2012 ඔක්තෝබර් මස 12 දින වන විට වලංගු ලියාපදිංචිය ලබාගන්නා ලද නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුවෙහි නොසිටි බව නිරීක්ෂණය විය.
එසේ වුවත් ඔවුන් අතුරින් 08 දෙනෙක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙහි වලංගු ලියාපදිංචියක් නොමැතිව සිය නිෂ්පාදන කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යමින් සිය නිෂ්පාදන, වෙළඳපොල වෙත ඉදිරිපත් කරන බව වැඩි දුරටත් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ). ඉහත පරිදි වලංගු ලියාපදිංචියක් නොමැතිව නිෂ්පාදන කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට ඉවහල් වූ හේතූන් අතර නිෂ්පාදකයින් සිය අයදුම්පත නියමිත අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ කර ඉදිරිපත් නොකිරීමට අමතරව, පූර්ව ලියාපදිංචි කාලය ඉකුත්වීමට පෙර (මාස හයකට පෙර) ඒ සඳහා ඉල්ලුම් නොකිරීම, ප්‍රාදේශීය බලයලත් නිලධාරීන් වෙතින් තොරතුරු ඉල්ලුම් කිරීමේ ප්‍රමාදයන් මෙන්ම එම නිලධාරීන් විසින් අදාළ තොරතුරු

ලබාදීමේ ප්‍රමාදයන් ද නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙවැනි සෑම පාර්ශවයක් වෙතින්ම සිදුවන ප්‍රමාදයන්, අදාල වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණයේ දුර්වලතාවය , මෙසේ වලංගු ලියාපදිංචියක් නොමැතිව ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින් හට සිය ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට අවස්ථාව උදාකර දී ඇති බව දැක්විය හැක. (ඇමුණුම I හා II)

(ඊ). එසේම වලංගු කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රමවේදය කුමක්ද යන්න පිළිබඳව, බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය පිළිබඳ 2005 රෙගුලාසියෙහි දක්වා නොමැති අතර එම වගන්තිය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ පරිශ්‍රයන් ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ පමණක් සඳහන් වීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

ඇඟවීම

- i. මෙම ජලය පානය මගින් මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් ඇති විය හැකි බව.
- ii. රට තුළ බලාත්මකව ඇති නීති රීති පිළිබඳව පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ මෙන්ම නිලධාරීන්ගේ ද ඇති අඩු අවධානය නිසා ඇති කරවන අහිතකර බලපෑම.
- iii. ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් වෙතින් වාර්තා කැඳවීමේ දී මෙන්ම ඔවුන් විසින් වාර්තා ලබාදීමේ දී ද එය කාර්යක්ෂමව සිදු නොකිරීම නිසා මෙම කර්මාන්තය ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය තොරතුරු නොලැබීම.
- iv. 1980 අංක 26 දරන හා 2011 අංක 29 දරන ආහාර (සංශෝධිත) පණත ප්‍රකාරව ස්ථාපිත කොට ඇති ආහාර උපදේශක කමිටුව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ආහාර නිෂ්පාදනය හා එහි ගුණාත්මක තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් නීතිමය වශයෙන් බලය ලබා දී ඇති සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, පාරිභෝගික සේවා අධිකාරිය වැනි ආයතන අතර අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එම ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ වැදගත් තොරතුරු කාර්යක්ෂම ලෙස හා ඵලදායී ලෙස හුවමාරු නොවන බව.

නිර්දේශයන්

- i. ලියාපදිංචි සහතිකයේ ඇතුළත් වලංගු කාලය ඉකුත්වීමට මාස 06 කට පෙර ලියාපදිංචිය සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම කළ යුතු බව දැක්වෙන ප්‍රකාශනය, 2005 (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) පිළිබඳ රෙගුලාසියට ඇතුළත් කොට එයට නෛතික තත්ත්වයක් ලබාදීම මෙන්ම ප්‍රමාද වන සෑම මාසයක් සඳහාම නිශ්චිත ප්‍රමාද ගාස්තුවක් තීරණය කොට එය අයකර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සැකසීම.
- ii. ලියාපදිංචි කාල සීමාව අවසන් වී ඇති නිෂ්පාදන ආයතන පිළිබඳව ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කිරීම සහ අදාල නිෂ්පාදකයින් ඒ වන විට ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කොට තිබේ නම් නැවත ලියාපදිංචිය ලබාදෙන තුරු ඔවුන්ගේ

නිෂ්පාදනයන්ගේ ගුණාත්මක තත්ත්වය (රසායනවේදී හා ක්ෂුද්‍ර ජීව වේදී අනුකූලතාවය) නිසි තත්වයෙන් පවතින්නේද යන්න පිළිබඳ තහවුරු කර ගැනීම සඳහා නිශ්චිත කාල පරතරයක් අතරතුර දී අදාළ නිෂ්පාදනයන් හා ජල මූලාශ්‍රයන් ක්ෂුද්‍ර ජීව වේදී සහ රසායන වේදී පරීක්ෂාවන්ට ලක්කර වාර්තා ලබාගැනීම.

- iii. පරීක්ෂණ වාර්තා කඩිනමින් ලබාගැනීමේ මෙන්ම ලබාදීමේ ඇති අවශ්‍යතාවය අදාළ සියළු නිලධාරීන්ට අවධාරණය කිරීම.
- iv. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, ජල පිරිසැකසුම්කරුවන් වෙත ලබාදී ඇති බලපත්‍ර අළුත් කිරීමේදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ වෙබ් අඩවියේ ඇති යාවත්කාලීන කරන ලද ලියාපදිංචි ජල පිරිසැකසුම්කරුවන්ගේ ලැයිස්තුව පිළිබඳව අනිවාර්ය අවධානය යොමු කළ යුතු බවට ආහාර උපදේශක කමිටුව දැනුවත් කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

පේදය 3.1 (අ) “ 2014.08.15 දිනට යාවත් කාලීන ලේඛන තොරතුරු ඇත ”

(ආ) නිවැරදිවිය යුතුය. විගණනය වන අවස්ථාවේදී සලකා බලමින් පැවතුන පහත අයදුම්පත්‍ර අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිළිබඳව ගනු ලැබූ තීරණ වලට පසු පහත පරිදි ක්‍රියාකර ඇත.

ලියාපදිංචි අංකය	විස්තරය
CFA/BW/65/2012 - 04	නව ජල මූලාශ්‍රයක් ඉදිකිරීමේ පෙරොන්දුව මත 2013.07.23 දින සිට වර්ෂයක කාලයකට ලියාපදිංචිය ලබාදෙන ලදී. නව ජල මූලාශ්‍රය සඳහා ලියාපදිංචිය ලබාදීමට අයදුම්පත සලකා බැලෙමින් පවතී.
CFA/BW/75/2007 - 07	අයදුම්පත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. නිෂ්පාදන කටයුතු නවතා ඇත.
CFA/BW/10/2006 - 07	අයදුම්පත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. නිෂ්පාදන කටයුතු නවතා ඇත.
CFA/BW/43/2006 - 11	2013.02.15 දින සිට ලියාපදිංචිය ලබාදී ඇත.
CFA/BW/84/2007 - 10	හෝටල් පරිශ්‍රයේදී පමණක් නොමිලේ පිරිනැමීමට අවසර දී ඇත.
CFA/BW/14/2006 - 07	අයදුම්පත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. නිෂ්පාදන කටයුතු නවතා ඇත.

(ඊ) (උ) “එකගවිය නොහැකි නමුත් අර්ධ සත්‍යයකි. රෙගුලාසියේ අඩුලුහුඩුකම් තිබුණද පවතින නීතිමය රාමුවන් මිදී කටයුතු කල නොහැක. සෑම පුරවැසියෙකුම පවතින නීතියට අවනත විය යුතුය.”

නිර්දේශ 1 :- “ප්‍රමාද ගාස්තු අයකිරීමෙන් ජලයේ ගුණත්වයට බලපෑමක් ඇති නොවන නමුත් තත්ත්වය පාලනය කරගැනීමට උපක්‍රමික වැදගත්කමක් ඇතිවනු හැකිබවට බලාපොරොත්තු විය හැක.”

නිර්දේශ 4 :- “ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය දැනුවත් කල යුතුය.”

3.2. භෞතික , රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක අනුකූලතාවය.

පානීය ජල බෝතල් සම්බන්ධයෙන් එහි ගුණාත්මක බව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා මූලිකව සිදු කළ යුතු පරීක්ෂාවන් අදාළ සංසටක වල අපේක්ෂිත තත්ත්වයන් තුළ පැවතිය යුතු වේ. ඒ සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණය වූ තත්ත්වයන් පහත පරිදි විය.

(අ) බෝතල් කළ පානීය ජලයෙහි පවත්නා භෞතික, රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක අනුකූලතාවය සම්බන්ධයෙන් ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය විසින් 2005 රෙගුලාසියේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව කෙසේ ක්‍රියාත්මක වේදැයි යන්න පිළිබඳව කරන ලද පරීක්ෂාවේදී නිෂ්පාදකයින් වෙත අදාළ ලියාපදිංචිය ලබාදීමට ප්‍රථම ආහාර පාලන ඒකකය විසින් ජල මූලාශ්‍රයෙහි ඇති අනුකූලතාවය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති අංක 614 ප්‍රකාරවත්, අවසන් නිෂ්පාදනයෙහි ඇති අනුකූලතාව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති අංක 894 ප්‍රකාරවත් සම්පූර්ණවේද යන්න පිළිබඳව වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය වෙතින් හා කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය වෙතින් ලබාගන්නා වාර්තා ප්‍රකාරව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

(ආ) එහෙත් විගණනයට භාජනය කරන ලිපිගොණු ප්‍රකාරව ඇතැම් අවස්ථාවලදී භෞතික, රසායනික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ වීම කෙරෙහි දක්වා ඇති සැලකිල්ල ඔවුන් වෙතින් බැහැරව තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ලියාපදිංචි කරන ලද නිෂ්පාදකයින් සිය නිෂ්පාදන කටයුතු නියමිත ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් හා නියමිත ප්‍රමිතියෙන් පවත්වාගෙන යන්නේද යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් ආහාර පාලන ඒකකයේ සෘජු අධීක්ෂණයක් සිදු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම ලියාපදිංචි කිරීමෙන් පසු ඇතැම් අනුකූල නොවීම් සම්බන්ධව වාර්තා වී ඇතත් එවැනි අවස්ථාවන්හිදී ඒ සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැති අවස්ථා පවතින බව නියැදි පරීක්ෂාවන් හිදී අනාවරණය විය.

උදා:- 2007 වර්ෂයේ ජූලි මස 09 වන දින අංක CFA/BW/75/2007-07 යටතේ ලියාපදිංචි වූ පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයාගේ ලියාපදිංචි කාලය 2010 ජූලි මස අවසන් වී ඇති නමුත් ඔහු විසින් දිගින් දිගටම පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය කොට වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කර තිබේ. විවෘත වෙළඳ පොළේ විකිණීමට තිබූ මෙම ජල බෝතල් වලින් කොළඹ මහ නගර සභාවේ ආහාර පරීක්ෂකවරුන් විසින් රසායනාගාර පරීක්ෂාව සඳහා ඉදිරිපත් කර ලබාගන්නා ලද රසායනාගාර පරීක්ෂණ වාර්තා ප්‍රකාරව එම ජලයෙහි කොලීපෝම් මට්ටම අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා වැඩි විය. එසේම මෙය මහජන සනීපාරක්ෂාවට ඉතා අහිතකර තත්ත්වයක් බවත් නිරීක්ෂණය විය.

මෙම රසායනාගාර පරීක්ෂාව සඳහා ඉදිරිපත් කළ ජල බෝතලයේ (මි.ලී. 1000) නිෂ්පාදිත දිනය 2012 සැප්තැම්බර් 25 බවත් කාලය ඉතුරු වීමේ දිනය 2013 සැප්තැම්බර් 24 බවත් රසායනාගාර වාර්තාව ප්‍රකාරව නිරීක්ෂණය විය.

මේ අනුව මෙම නිෂ්පාදකයාගේ, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වලංගු ලියාපදිංචි කාලසීමාව අවසන් වී තිබියදීත් දිගින් දිගටම පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනයෙහි නියැලී ඇති බවත් මේ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු කිසිදු පාර්ශවයකගේ අවධානය ඒ කෙරෙහි යොමු වී නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය විය. තවද මෙම නිෂ්පාදකයා 2012 නොවැම්බර් 16 දින වන විට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයෙහි බලපත්‍රලාභී නිෂ්පාදකයෙකු බවත් නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ). සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ, ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය විසින් සිය වෙබ් අඩවිය හරහා වලංගු ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කළත් ජිලිබදව දැනුවත් විමට කොළඹ මහ නගර සභාවට අයත් මරදානේ පිහිටි මධ්‍යම ආහාර පාලන ඒකකය වෙත පරිගණක පහසුකම් නොමැති බවත් , වෙනත් කිසිදු ආකාරයකින් ඔවුන් ඒ සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් වී නොසිටි බවත් 2012 ඔක්තෝබර් 26 දින එම ඒකකයේ නිලධාරීන් සමඟ කළ සාකච්ඡාවේදී අනාවරණය විය.

(ඈ). නිෂ්පාදන ආයතනවල පී.එච්. අගය දෛනිකව පරීක්ෂා කර වාර්තා තැබිය යුතු වුවත් එසේ වාර්තා තැබීම් නොකරන ලද අවස්ථා මෙන්ම භෞතිකව පරීක්ෂා කළ විට අදාළ පරාසය තුළ නොපිහිටන ලද අවස්ථාවන්ද ඇති බව තත්ත්ව පාලන විස්තර ප්‍රකාරව නිරීක්ෂණ විය. ඒ අනුව 2013 මාර්තු හා අප්‍රේල් මාස වල සිදු කරන ලද පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය වූ පරිදි 6.5 සහ 8.5 අතර පැවතිය යුතු වූ පී.එච් අගය නියැදි පරීක්ෂාවට ලක් වූ වෙළඳනාම තුනක් යටතේ වූ නිෂ්පාදන තුනක පිළිවෙලින් 5.7, 5.5 හා 5.5 වශයෙන් පැවති අතර තවත් නිෂ්පාදන ආයතනයක දින තුනක කාලයක් තුළ එම අගය පරීක්ෂා කර නොතිබුණි.

ඇඟවීම

ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය මෙන්ම ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් ද අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් කටයුතු කිරීමේදී කාර්යක්ෂමව කටයුතු නොකිරීම හා ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන්ගේ තත්ත්ව පාලන කාර්යයන් ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා අහිතකර තත්ත්වයන් ඇති වීම.

නිර්දේශ

- i. වගකිව යුතු සියළු නිලධාරීන්, පනතේ අවශ්‍යතාවය මත පදනම් වූ සියලු රාජකාරි කටයුතු අප්‍රමාදව සිදුකළ යුතු බව දැනුම් දීම.
- ii. යාවත්කාලීන කරන ලද ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුව අවම වශයෙන් මාස 6 කට වරක් ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් වෙත ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.
- iii. ආහාර උපදේශක කමිටුව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතර අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් වැදගත් වන තොරතුරු අප්‍රමාදව හුවමාරු කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය I :- “පවතින සීමිත පහසුකම් මත ප්‍රමුඛතාව ලබාදිය යුතු වෙනත් රාජකාරි පවතින බැවින් සමස්ත කාර්යභාරය හඳුනාගෙන උපක්‍රමික වශයෙන් ප්‍රමුඛතා හඳුනාගෙන කටයුතු කිරීම අවශ්‍යව පවතී.”

නිර්දේශය II :- “දළ වශයෙන් මාස 3 වරක් යාවත්කාලීන කරන ලද ලේඛනය වෙබ් අඩවිය මගින් ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබේ.2014.08.15 දිනට යාවත්කාලීන ලේඛනය (ඇමුණුම 1) ඇත.”

3.3. කාලය ඉකුත්වීමේ දිනය

නිෂ්පාදිත ජල බෝතල්වල කාලය ඉකුත්වීමේ දිනය පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීමේදී ඇතැම් ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයන් සිය නිෂ්පාදන සඳහා වසරක ආයු කාලයක් තීරණය කොට ඇති බව මෙන්ම (නිෂ්පාදිත දිනය හා කාලය ඉකුත්වීමේ දිනය අතර පරතරය) ඇතැම් නිෂ්පාදකයන් එය ඊට වඩා වැඩි කාලයක් සටහන් කර ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය.

සමාන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියන් යටතේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන පානීය ජල බෝතල්වල ආයු කාලය මාස හය, වසර 1 ½ ,වසර 02 වැනි විවිධ පරාසයන් තුළ තිබීම මතභේදයට තුඩු දෙන කරුණක් වන අතර පානීය ජල බෝතලයක හිතකර ආයුකාලය තීරණය කිරීමේ නිසි ක්‍රමවේදයක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සතු නොවන බවත් එය නිෂ්පාදකයාගේ අභිමතය පරිදි සිදුවන බවත් නිරීක්ෂණය විය.

නිසි ක්‍රමවේදයකට හෝ සම්මතයකින් තොරව තීරණය කරනු ලබන කල් ඉකුත් වීමේ දිනය පිළිබඳ ගැටලුව සෞඛ්‍යාරක්ෂාවට තර්ජනයක් විය හැකි බවත් මේ සම්බන්ධයෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු බවත් නිරීක්ෂණය විය.

ඇඟවීම

සම්මතයකින් තොරව කල් ඉකුත්වීමේ දිනය සඳහන් කරන ලද පානීය ජල බෝතල් වෙළඳපලට පිවිසීම නිසා ගුණත්වයේ වෙනස්කම් ඇති වූ විට ගතහැකි නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේදී ගැටළු ඇතිවිය හැකිවීම.

නිර්දේශ

බෝතල් කල හෝ ඇසුරුම් කල පානීය ජලය සම්බන්ධව කල් ඉකුත්වීමේ දිනය තීරණය කිරීමේදී එය නිෂ්පාදකයාටම තීරණය කිරීමට ඉඩ ලබාදී එමඟින් පාලනයක් ඇති කිරීම වර්තමානයේදී අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රමවේදය බව ගම්‍ය වුවද සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ඒ පිළිබඳ පැහැදිලි ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

පේදය 3.3

“නිෂ්පාදනයේ ආයුකාලය පිළිබඳ වගකීම නිෂ්පාදකයා සතුය. එසේ වුවද ඉදිරියේදී එකම ආයුකාලයක් දැක්වීමට යෝජිතය.”

3.4 රෙගුලාසියට අනුකූලව ලේබල් කිරීම.

1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 3 වගන්තිය ප්‍රකාරව හා ආහාර (ලේබල් කිරීමේ සහ ඇසිරීමේ) පිළිබඳ 2005 රෙගුලාසියෙහි දැක්වෙන විධි විධාන ප්‍රකාරව භෞතිකව සිදු කල නියැදි පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු අනාවරණය විය.

(අ) ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනයක් විසින් අනුමැතිය සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබූ ලේබල් පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ කරුණු පහත පරිදි විය.

- i. ලීටර් 19 බෝතල් සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ ලේබලය ප්‍රකාරව එම ලේබලයෙහි කවයක් මත ජාතියට හොදම බෝතල් කළ ජලය සපයන්නා ලෙස වගන්තියක් ඇතුළත් කර ඇති අතර එමගින් නිෂ්පාදකයා සිය නිෂ්පාදනයෙහි අගය වැඩිකිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇති බවත් එය 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 3 වගන්තියට පටහැනි බවත් නිරීක්ෂණය විය.
- ii. මිලි ලීටර් 5000 බෝතලයෙහි 2006 දකුණු ආසියානු ක්‍රීඩා උළෙලෙහි නිල ජල බෝතල් සැපයුම්කරු යනුවෙන් රූපසටහනක් සහිතව ඉදිරිපත් කිරීමක් තිබුණු අතර මෙයද අදාල නිෂ්පාදනයෙහි අගය වැඩි කිරීමේ උත්සාහයක් බවත් මෙම තත්ත්වය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ නිසි අවධානයට යොමු විය යුතු තත්ත්වයක් බවත් නිරීක්ෂණය විය.

(ආ). පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාරයක් භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීමේදී එහි බෝතල්වල ඇලවීම සඳහා සකස්කර තිබුණු ලේබල් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කරුණු වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

- i. ලීටර් 19 බෝතල් සඳහා වෙනස් රූපයන් හා ආකෘති වලින් යුත් ලේබල් වර්ග දෙකක් භාවිතා කිරීම.
 - උදා:- එක් ලේබලයක රූපය ජල බිදු උඩට විහිදුවන ආකාරය දැක්වීම හා අනෙක් ලේබලයේ රූපය දිය සුළියක ආකාරය දැක්වීම.
 - එක් ලේබලයක ජල මූලාශ්‍රය පැහැදිලිව දක්වා ඇති අතර අනෙක් ලේබලයේ වෙනත් විස්තරයක් ද සමග ඇතුළත් කොට තිබීම.

- එක් ලේඛලයක කාර්යාලීය ලිපිනයක් සඳහන් කර තිබීම හා අනෙක් ලේඛලයේ එවැන්නක් නොවීම.
- ii. CFA/BW/53/2013-03 යන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි අංකය ඔවුන් වෙත ලබාදී තිබුණේ 2013 මාර්තු මස සිට වුවද බෝතල් මත ඇලවීම සඳහා තිබූ ලේඛල් ගොඩෙහි 2013.01.25 දින නිෂ්පාදිත දිනය හා 2014.01.25 කාලය ඉකුත්වීමේ දිනය සඳහන් කරන ලද, මෙන්ම 2012.11.06 නිෂ්පාදිත දිනය හා 2013.11.06 කාලය ඉකුත් වීමේ දිනය ලෙස සඳහන් කරන ලද පිළිවෙලින් මිලි ලීටර් 1,500 හා 7,000 වූ ලේඛල් නිරීක්ෂණය වූ අතර නිෂ්පාදනය සඳහා වලංගු අවසරය ලැබීමට පෙර සිටම ඔවුන් සිය නිෂ්පාදන කාර්යය අඛණ්ඩව සිදු කර ඇති බවත් මෙම තත්ත්වය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන කටයුතු නියමිත තත්ත්ව පාලන කටයුතු වලින් තොරව සිදුවන බවටත් වූ එක් සාක්ෂියක් විය.
 - iii. මිලි ලීටර් 1000 බෝතලය සඳහා භාවිතා කරන ලේඛලයෙහි ශ්‍රී ලංකා ජාතික කොඩිය මුද්‍රණය කොට තිබුණු බව හා ඒ තුලින් එම ජලයෙහි අගය වැඩි කිරීමේ උත්සාහයක නිරත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එය 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 3(1) වගන්තියට මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට පටහැනිවීමකි.
 - iv. එසේම 2005 බෝතල් කිරීමේ රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව බෝතල් නිෂ්පාදකයාගේ සහ ඇසුරුම්කරුගේ හෝ බෙදාහරින්නාගේ නම සහ ලිපිනය ලේඛලයෙහි මුද්‍රණය කළ යුතු බව නියම කර තිබුණත් මෙම පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයා මිලි ලීටර් 1000 සහ මිලි ලීටර් 1500 බෝතල් සඳහා මුද්‍රණය කර තිබූ ලේඛලයන්හි නිෂ්පාදකයාගේ සහ ඇසුරුම් කරුගේ හෝ බෙදාහරින්නාගේ නම සහ ලිපිනය ඇතුළත් කිරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.

ඇඟවීම

ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය විසින් ලේඛල් කිරීමේ රෙගුලාසියෙහි දැක්වෙන අවශ්‍යතාවයන් කෙරෙහි දක්වා ඇති අවධානය ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා පාරිභෝගිකයා නොමඟයාම හා අපහසුතාවයන්ට පත්වීම.

නිර්දේශ

- i. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආහාර පාලන ඒකකය විසින් ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ට නව ලියාපදිංචිය ලබාදීමේදී සහ දැනට සිටින නිෂ්පාදකයින්ගේ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීමේදී ඔවුන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන විවිධ ධාරිතාවයෙන් යුත් බෝතල් සඳහා භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂිත ලේඛල්, ලේඛල් කිරීමේ රෙගුලාසියෙහි දැක්වෙන සියළු අවශ්‍යතාවයන් සපුරා

නිබේද යන්න පිළිබඳව අවධානය යොමුකොට එසේ සපුරා තිබෙනම් පමණක් එම ලේඛල් භාවිතය සඳහා අවසර දීම.

ii. පහත සඳහන් විස්තර භාෂා තුනෙන් හෝ එක් භාෂාවකින් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවකින් ජල බෝතලයේ මතුපිට දැක්වීම.

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ වූ නිෂ්පාදකයාගේ සහ ඇසුරුම්කරුගේ හෝ බෙදාහරින්නාගේ නම සහ ලිපිනය
- කාණ්ඩ අංකය හෝ සංකේත අංකය හෝ රහස් සංකේත සටහන
- ලියාපදිංචි අංකය

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

පේදය 3.4 :- (ආ) i - නිරීක්ෂණ නිවැරදි නැත.

3.5 ප්‍රාදේශීය බලයලත් නිලධාරීන් විසින් සිදුකරන ලද අදාළ ස්ථානීය පරීක්ෂාවන්

ආහාර පනතෙහි දැක්වෙන අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය බලයලත් නිලධාරීන් විසින් සෞඛ්‍යාරක්ෂිතව ජල ප්‍රභව වලින් ජලය ලබාගැනීමේ සිට බෝතල් කර වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට සුදානම් කිරීම දක්වා වූ ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නියමිත පටිපාටිය තුළ සිදුවේ ද, නිෂ්පාදනාගාර සහ අවට පරිසරය සෞඛ්‍යාරක්ෂිතව පවත්වා ගෙන යනු ලබයි ද යන කරුණු තහවුරු කරගනු වස් පරීක්ෂාවන් සිදුකල යුතු වේ.

(අ) ආහාර පරිශ්‍රයන් පරීක්ෂාකිරීම සම්බන්ධව බලය පැවරී ඇති ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් , අදාළ පරිශ්‍රයන් වෙත පැමිණි වාර ගණන ඇතුලු අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමේ දී හෙළිදරව් වූ පරිදි අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටිය සැකෙවින් පහත පරිදි විය.

(i). සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුන්වා දී ඇති ආහාර ශ්‍රේණිගත කිරීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රකාරව, හොඳ තත්ත්වයේ පවතින ආයතනවලට “A” ශ්‍රේණියත්, සතුටුදායක තත්ත්වයේ පවතින ආයතනවලට “ B ” ශ්‍රේණියත්, අසතුටුදායක මට්ටමේ පවතින ආයතනවලට “C” ශ්‍රේණියත්, ඉතා අසතුටුදායක ආයතන සඳහා “D” ශ්‍රේණියත්, ලබාදිය යුතුවීම.

(ii). ඉහත ශ්‍රේණිගත කිරීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා ආයතන හිමියා/ කළමනාකරු සක්‍රීයව සහභාගි කරගත යුතු අතර එමගින් ආයතන හිමියාට / කළමණාකරුට ද ඔහුගේ ආයතනයේ දැනට පවතින සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ අවබෝධකර ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දිය යුතු විය. ඉන්පසු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුන්වා දී ඇති H – 800 ආකෘති පත්‍රය පිටපත් දෙකකින් සම්පූර්ණ කර එක් පිටපතක් ආයතන හිමියාට/කළමනාකරුට ලබාදී ආයතනය තුළ ඕනෑම අවස්ථාවක දී ලබාගත හැකි පරිදි සුරක්ෂිතව තබා ගන්නා ලෙසට උපදෙස්

ලබාදිය යුතුය. අනෙක් පිටපත මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක තම කාර්යාලයේ අදාළ ලිපි ගොනුව තුළ ගොනුකර ක්‍රමානුකූලව නඩත්තු කළ යුතුය. නැවත පරීක්ෂා කිරීම් වලදී H- 800 ආකෘතියේ දෙවන පත්‍රිකාව භාවිතා කළ යුතු අතර එයද පෙර ලෙසම පිටපත් දෙකකින් සම්පූර්ණ කළ යුතු අතර පරීක්ෂණ වාර වලදී ආහාර පරිභරණ ආයතන වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් හා තාක්ෂණික සහාය ලබාදිය යුතු අතර ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග ඒ සඳහා වෙන්කර ඇති ස්ථානයේ සටහන් කළ යුතු විය.

(iii). එසේම එම ශ්‍රේණිගත කිරීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රකාරව C හා D ශ්‍රේණිවල ආයතන මසකට වරක් ද B ශ්‍රේණියේ ආයතන මාස දෙකකට වරක් ද A ශ්‍රේණියේ ආයතන මාස 3 කට වරක් ද අවම වශයෙන් පරීක්ෂා කළ යුතු අතර ආහාර පරිභරණ ආයතන ශ්‍රේණිගත කිරීම් සම්බන්ධයෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුන්වා දී ඇති H 800 ආකෘති පත්‍රයෙහි පසුව කෙරෙන නිරීක්ෂණ සටහන් ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ආ) ඉහත ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳ නියැදි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ තත්ත්වය පහත පරිදි විය.

(i). පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලද පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතන අට අතුරින් එක් ආයතනයක හැර අනෙකුත් ආයතන වල අදාළ කළමනාකරුවන් එම H 800 ආකෘති පත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීමට අසමත් වූ අතර ඇතැම් ආයතන වලදී එම පෝරමය පිළිබඳව අදහසක් හෝ නොමැති බව ගම්‍ය විය.

(ii). එසේම H – 800 ආකෘති පත්‍රය ඉදිරිපත් කරන ලද ආයතනයටද නියමිත කාල වකවානුව තුළ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා ගොස් තිබූ බව නිරීක්ෂණය නොවන බැවින් මෙම පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාර පිළිබඳව අදාළ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහ මහජන පරීක්ෂකවරුන් ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(iii). මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයකුගේ රාජකාරි බලප්‍රදේශය ඉතා විශාල එකක් වන බැවින් ඔවුන් වෙත වර්තමානයේ දී දෙනු ලබන ඉන්ධන දීමනාවන් වැනි ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් දෙනු ලබන දීමනාවන් ඇතුළු සේවයේ පවත්නා ඇතැම් ගැටළු මත අතෘප්තිකර මානසික තත්ත්වයෙන් සේවයේ නිරත වන බව ඔවුන් හා කළ සාකච්ඡා වලදී අවබෝධ වූ අතර මෙම තත්ත්වය ඔවුන් වෙතින් ඉටුවිය යුතු ආහාර පරිභරණ ආයතන පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය පසුගාමී වීමට ද හේතුවක් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

ඇඟවීම

ආහාර පනත යටතේ ආහාර පරිභරණ ආයතන පරීක්ෂා කිරීම හා ඒවායේ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා උපදෙස් සැපයීමට ඒ සම්බන්ධයෙන් බලය පැවරී ඇති මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක

මහතැන්ගේ අධීක්ෂණ කටයුතු ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා ගුණාත්මක බවින් තොර පානීය ජලය වෙළඳ පොලට ඒමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම.

නිර්දේශ

- i. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කොට ඇති උපදෙස් ප්‍රකාරව සෑම පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනයක්ම ආහාර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක මහතැන් වෙත උපදෙස් සැපයීම.
- ii. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් විසින් අදාළ ආයතන ශ්‍රේණිගත කිරීම් අනුව ඒ ඒ ආයතන නියමිත කාලපරාසයක් තුළ අනිවාර්යෙන් පරීක්ෂාවට ලක්කළ යුතු වීම හා ඒ බව සනාථ කිරීම සඳහා H 800 පෝරමය ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයා විසින් මෙන්ම මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරී විසින් ද ගොණු කොට තබා ගත යුතු බව දැන්වීම.
- iii. ශ්‍රේණිගත කිරීම් ක්‍රියාවලියේ දී අදාළ ආයතන ලබාගත් ශ්‍රේණිය අනුව සිදුකළ යුතු පරීක්ෂණ වාර ගණන නියමිත කාල වකවානුව තුළ සිදු කිරීමට හා ආයතනයේ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීම.
- iv. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සේවය මේ සඳහා උපරිම ලෙස ලබාගැනීමට අවධානය යොමු කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

3.6 ජල ප්‍රභවයන් පරීක්ෂා කිරීම.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලබේ.

- (අ). ලියාපදිංචි අංක CFA/BW/15/2012-02 දරණ පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනයට ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය ලබාදී තිබුණේ 2013 පෙබරවාරි 21 දින දක්වා පමණි. එහෙත් වාරක පරීක්ෂණ දිනය වූ 2013 මාර්තු 28 දින වන විටත් ඔවුන් පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනයෙහි මෙන්ම වෙළඳ පොලට නිකුත් කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරතව සිටි බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ). ලියාපදිංචි අංක CFA/BW/22/2012-01 දරණ පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනයද අදාළ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වරයා සමග පරීක්ෂාවට ලක්කළ අතර අදාළ ලියකියවිලි වන, ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය, SLS සහතිකය, ජල බෝතල් වලට අදාළ පුඩ්ග්‍රේඩ් සහතිකය (ආහාර ශ්‍රේණිගත කිරීම) විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
මෙම ආයතනයේ ලීටර් 19 ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය වැඩි වශයෙන් සිදුකරන බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන රින්ස් ටෙස්ට් වාර්තාවද විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණ අතර මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයාගේ පැමිණීම පිළිබඳ ලොග් සටහන්ද පවත්වා නොතිබුණි.

(ඇ). ලියාපදිංචි අංක CFA/BW/53/2012-02 දරණ පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාරය ප්‍රථමයෙන් ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය ලබාගෙන තිබුණේ 2007 වර්ෂයේදී බවත් මෙම ලියාපදිංචි අංකය 2010 වර්ෂයේ දී අවසන් වන බවත් නිරීක්ෂණය විය. මෙම ආයතනය නැවත ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය ලබාගෙන තිබුණේ 2013 මාර්තු 08 දින වන අතර ඒ අතරතුර කාලය වූ අවු.02 මාස 03 කට වැඩි කාලයක් ජල බෝතල් වෙළඳපලට නිකුත් කර තිබුණි.

(ඈ). 2013 ජනවාරි 30 දින මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයෙකු සහ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීවරයෙකුගේ අත්සනින් යුතුව අංක CFA/BW/53/2012-02 පානීය ජල බෝතල් වෙළඳපලට නිකුත් වන බව අධ්‍යක්ෂ, පාරිසරික හා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය අංශ වෙත යොමුකර ඇතත් එම ජල බෝතල් නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ලිඛිත කරුණු අනාවරණය නොවීය. 2012 දෙසැම්බර් 26 දින වෘත්තීය හා පාරිසරික සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ලියාපදිංචිය නැවත අළුත්කිරීම සඳහා නිරීක්ෂණ පහක් නිවැරදි කල යුතු ලෙස දක්වා තිබුණද පහත දක්වා ඇති නිරීක්ෂණයන් නිවැරදි වී නොතිබියදී 2013 මාර්තු 08 දින ලියාපදිංචි සහතිකය නිකුත් කොට තිබුණි.

- i. ජලය ඇසුරුම් කාමරය , ඇසුරුම් කටයුතු නොකෙරෙන අවස්ථාවලදී වියළිව තබාගැනීමට කටයුතු නොකිරීම සහ එහි කැඩී ඇති බිත්ති ගඩොල් සාර්ථකව අළුත්වැඩියා නොකිරීමට අදාළ නිරීක්ෂණ.
- ii. Elbow tap, Auto door closer ආදී ගුණාත්මක නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් භාවිතා කිරීමට අදාළ නිරීක්ෂණ.
- iii. ලීටර් 19 බෝතල් සෝදන ස්ථානයෙන් බැහැරවන ජලය , නලයක් මගින් උරාගැනීම් වලට යොමු කර තිබීම.

තවද මෙම ජල නිෂ්පාදනාගාරයේ වටපිටාව අපිරිසිදු තත්ත්වයක පැවති අතර ලීටර් 19 හිස් බෝතල් කර්මාන්ත භූමිය පුරා අපිළිවෙලට දමා තිබුණි. රෙදිවැල් ගැටගසා තිබීම, කර්මාන්ත ශාලාවේ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් නොකිරීම, බෝතල් අසුරා තැබීම හා බෝතල් පිරිසිදු කරන ජලය පොළවට උරාගන්නා ලෙස වලක් කැපීම දක්වා ඇතත් නියමිත පරිදි අදාළ අඩුපාඩු සකසා නොතිබීම, අළුත් වතුර ටැංකි අපිරිසිදු තත්ත්වයක පැවතීම, ටැංකියේ පණ ඇති ගම්බෝ කීපදෙනෙක් සිටීම, වතුර ගබඩා කරන ලද ටැංකි ආවරණය කොට නොතිබීම, වෙළඳ පලින් ප්‍රතික්ෂේප වූ බෝතල් නිෂ්පාදන සමග එකට අසුරා තිබීම, එක් සේවක මහතෙකු පමණක් නිරීක්ෂණ අවස්ථාවේ සේවයේ යෙදී සිටීම, නිල ඇඳුම්, අත්වැසුම්, මුඛ වැසුම් පැළඳ නොසිටීම මෙන්ම සේවකයින් සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත උපදෙස් ලබා දී නොතිබීමද නිරීක්ෂණය කරන ලදී. එසේම ජල බෝතල් ප්‍රවාහනය කිරීමේ කටයුතුවල යෙදෙන සේවකයින්ම ජලය බෝතල් කිරීමේ කටයුතුවල යෙදී සිටීම වැනි කරුණු ගණනාවක් අදාළ කර්මාන්ත පරිශ්‍රය නිරීක්ෂණය කිරීම තුළින් තහවුරු කර ගන්නා ලදී.

චතුර රැස්කරන ටැංකියක පතුල

ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාරය අසල අපවිත්‍ර කාණුව

එළියේ ගොඩගසා ඇති පොලිතින් මලු

ජල බෝතල් නිෂ්පාදනාගාරය ආසන්න පරිසරය

(ඉ). ලියාපදිංචි අංක CFA/BW/65/2007-04 දරණ ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනය පරීක්ෂාවේදී 2012/13 වර්ෂය සඳහා ව්‍යාපාර බලපත්‍රය, ක්‍ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යා හා රසායන විශ්ලේෂණ වාර්තා, පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය, සේදුම් පරීක්ෂණ වාර්තාව (ලීටර් 19 බෝතල් සඳහා), ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය, SLS සහතිකය මෙන්ම ජල භූ විද්‍යාත්මක වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට අසමත් විය.

භෞතික පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද 2013 අප්‍රේල් 09 දින ජල පිරවීමේ කර්මාන්ත ශාලාවේ ගැහැණු ළමුන් දෙදෙනෙකු පමණක් සේවයේ යෙදී සිටි අතර මිලි ලීටර් 1500 බෝතල් 240 නිෂ්පාදනය කර තිබුණි. ජලය පිරවීමේ කාර්යයෙහි නියුතු ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලය දෙදෙනෙකු විය. මෙහි බෝතල් පිරවීම, පිරිසිදු කිරීම, ලේබල් කිරීම, මුඩ් ගැසීම ඇසිරීම ආදී සියල්ල මොවුන් දෙදෙනා අතින් සිදුවිය.

ජල බෝතල් නිෂ්පාදන අංශයේ උපකරණ හා අදාළ ස්ථාන දූවිලි වැදී තිබූ අතර බිම සෝදා පිරිසිදු කර නොතිබුණි. අත් සෝදන ස්ථානය ගොඩනැගිල්ලට ඇතුළුවන ස්ථානයේ එළියෙන් පිහිටුවා තිබූ අතර අත් සෝදන චතුර නැවත පා සෝදන ටැංකිය වෙත යොමුවන බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම පරිශ්‍රය තුළ පවත්වාගෙන යනු ලබන වෙනත් ව්‍යාපාර හා අංශ පහත දැක්වේ.

i. විදුලි සංදේශ රැහැන් ආශ්‍රිත උපකරණ නිෂ්පාදන ii. කම්බි ඇණ නිෂ්පාදන iii. විදුලි සංදේශ විද්‍යුත් උපකරණ ආනයනය කිරීම. iv. C .D ඇන්ටනා සහ ජංගම දුරකථන වාර්ජස් නිෂ්පාදනය v. විදුලි සංදේශ රැහැන් වලට අවශ්‍ය කොන්ක්‍රීට් නිෂ්පාදන	}	නිරීක්ෂණ අවස්ථාවේ මෙහි විවිධ නිෂ්පාදන කටයුතු සිදුවෙමින් පැවතුණි.

එළිමහනේ කුකුල් කුඩු 2 ක් තිබූ අතර එක් සතෙකු මැරී සිටිනු දක්නට ලැබුණි. නළ ලීද ආසන්නයේ බල්ලෙකු රඳවන විශාල කුඩුවක් වූ අතර ඒ අවට විවිධ ලී කොට යකඩ හා විදුලි සංදේශ උපකරණ ගොඩ ගසා තිබුණි.

මෙම පරිශ්‍රය ආසන්නයේම පුද්ගලික නිවසක් පැවති අතර එම නිවසට යාම් ඊම් සඳහා පරිශ්‍රයේ වූ තාවකාලික ගේට්ටුවක් විය. පොම්පකරන වතුර ගබඩාකර ඇති ටැංකිය නිවැරදිව වසා දමා ඇති බවත් නිරීක්ෂණය නොවුණි.

නළ ලී දෙක හැරුණු විට වෙනත් කනින ලද ලීදක් ද පරිශ්‍රය තුළ විය. පරීක්ෂණ නිලධාරීන් පැමිණීම සම්බන්ධ වාර්තාවක් ආයතනය තුළ පවත්වාගෙන යන බව තහවුරු නොවූයෙන් ඔවුන්ගේ අධීක්ෂණය අසතුටුදායක බව තහවුරු විය.

(ඊ) ලියාපදිංචි අංක CFA/BW/102/2008-06 දරණ ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතනයේ 2011 ජුනි මාසයෙන් පසු ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය අහෝසි වී තිබුණි. එහෙත් ලියාපදිංචිය නැවත අළුත් කිරීම සඳහා ලිඛිතව ඉල්ලුම් කරන ලද බවට තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ නිලධාරීන් වරින් වර පැමිණ ඇති නමුත් ඒ බවට සටහන් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණවලට අදාළව ජල ප්‍රභවයේ ජලය ප්‍රමිතියකට අනුකූල නොවන බවත්, නිෂ්පාදනය නවතා යථාතත්වයට පත්කර නැවත නිෂ්පාදනය ආරම්භ කරන ලෙස 2010 ජූලි 16 වාර්තාවෙන් දක්වා ඇති නමුත් නිෂ්පාදනය නොනවත්වා ක්‍රියාත්මක කර ඇත. නිෂ්පාදන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ඒප්‍රන් භාවිතයක් නොමැති බව විගණිත දිනය වූ 2013 අප්‍රේල් 08 දින නිරීක්ෂණය වූණි.

පරිශ්‍රයේ මායිම, කම්බිවැටක් මගින් වෙන්කර තිබූ අතර බළලුන් ගැවසෙමින් සිටි බව ද නිරීක්ෂණය විය. නළ ලීද සකසා මාස 06 ක කාලයක් ගතවී ඇති අතර මෙම ලීද වෙනුවට එය භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂාව තිබුණි. නමුත් විගණිත දිනය වූ 2013 අප්‍රේල් 08 දින තෙක් ඒ සඳහා අනුමැතිය ලැබී නොතිබුණු අතර පැරණි ලීදෙන් නිෂ්පාදන කටයුතු කරගෙන යමින් තිබුණි. නව ලීද පිළිබඳ වාර්තා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

පරිශ්‍රය තුළ තවදුරටත් පවිත්‍රතාවය වර්ධනය කර ගත යුතු බව මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකගේ අදහස විය.

(උ) භෞතික පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන ආයතන 3ක අදාළ විගණිත දිනයන්හිදී 2005 ආහාර රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව සතුටුදායක ලෙස නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

ඇහවීම

සාරිභෝගිකයාට අනුමත ප්‍රමිතියෙන් තොර බෝතල් කළ ජලය පානය කිරීමට සිදුවීම තුළින් ශරීර සෞඛ්‍යයට අහිතකර බලපෑම් ඇතිවීම හා රටේ පවත්නා නීතිරීති උල්ලංඝනය කරමින් වෙළඳ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමට ඉඩකඩ ලැබීම.

නිර්දේශ

- i. ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය ආරම්භයේදී මෙන්ම ඒවා අලුත් කිරීමේදීද අදාළ නීතිමය ප්‍රතිපාදනයන් යටතේ දක්වා ඇති පරිදි නියමිත ප්‍රමිතීන් තුළ පවතීද යන්න අදාළ පරීක්ෂණ වාර්තා වලට අනුව ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ නිලධාරීන් විසින් පරීක්ෂා කිරීම .
- ii. ලියාපදිංචියෙන් තොරව හෝ ප්‍රමිතියෙන් තොරව පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය කරන ආයතන සම්බන්ධ අධීක්ෂණය පුළුල් කිරීම හා අදාළ රෙගුලාසි කඩකරන නිෂ්පාදකයින් සම්බන්ධව දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- iii. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ අධීක්ෂණය විධිමත්ව පුළුල් කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- iv. වෙළඳපල තුළ අඛණ්ඩ වැටලීම් සිදුකර ප්‍රමිතියෙන් තොර ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය හා ලියාපදිංචිය අලුත් නොකරන ලද නිෂ්පාදකයින් සම්බන්ධයෙන් දැඩි ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම.
- v. රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

පේදය 3.6 :- “ ඇ (i) නිරීක්ෂණ නිවැරදි නොවේ. අඩුපාඩු නිවැරදි කර ඇති බවට ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක වාර්තා කළ පසු ලියාපදිංචි ලබාදී ඇත.”

3.7 විගණනයේදී රජයේ රස පරීක්ෂකවරයා වෙතින් ලබාගත් ජල සම්පල් පිළිබඳ පරීක්ෂණ වර්තා

මේ යටතේ නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත පරිදි විය.

- (අ) රසායනික විශ්ලේෂණය සඳහා විවෘත වෙළඳ පොලෙන් මිලදී ගන්නා ලද වෙළඳ නාම 10 ක් යටතේ වූ නිෂ්පාදන 10 ක් (ජල සම්පල් 10ක්) රසායනික පරීක්ෂාවන් සඳහා රස පරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදුව එම ජල සම්පල් වලින් 07 ක P.H අගය 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය) පිළිබඳ රෙගුලාසිය අනුව අපේක්ෂිත පරාමිතිය වූ 6.5 – 8.5 ත් අතර නොපිහිටන බව ඔවුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව ප්‍රකාරව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

ලියාපදිංචි අංකය	කාණ්ඩ අංකය	පැවැති P.H අගය
-----	-----	-----
CF/A/BW/148/2013-05	බී 101327	6.2
CF/A/BW/07 /2013-08	1350	6.2
CF/A/BW/111/2012-08	ජේබී - 010413	5.2
CF/A/BW/101/2013-04	0001934	6.1
CF/A/BW/133/2012-01	463	6.3
CF/A/BW/140/2012-05	1500.09	6.1
CF/A/BW/37 /2011-05	250813	5.8

(ආ) 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 17 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ආහාර පනත සහ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝග වල කාර්ය සඳහා රජයේ රස පරීක්ෂක වරයා අනුමත රස පරීක්ෂක වරයා ලෙස දක්වා තිබේ. එබැවින් බෝතල් කරන ලද හෝ ඇසුරුම් කරන ලද ජලය සම්බන්ධයෙන් පිළියෙල කොට ඇති 2005 රෙගුලාසියේ “ආ” (B) කොටසෙහි දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවයන් පරීක්ෂා කිරීමට රස පරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සතුව ඇති හැකියාව පිලිබඳව 2013 ජූලි 31 දින රස පරීක්ෂකවරයා අමතන ලද ලිපිය ප්‍රකාරව එම අවශ්‍යතාවයන් අතුරින් ෆ්ලෝරයිඩ්, රසදිය, ඇලුමිනියම්, සයනයිඩ් සහ හිනොලික් සංයෝග පරීක්ෂා කිරීමට ඔවුන් සතුව පහසුකම් නොමැති බව අප වෙත දන්වා තිබුණි. අදාළ පනත තුළ බල ගන්වා ඇති රස පරීක්ෂක වරයා සතු බලතල ප්‍රකාරව පූර්ණ රස පරීක්ෂක පහසුකම් නොමැති වීම නෛතික වශයෙන් ගැටළු මතු කරන කරුණක් මෙන්ම විශ්වාසදායී ලෙස රසායනාගාර පරීක්ෂණ වාර්තා ලබා ගැනීමට ඇති අවස්ථාව සීමා කරන කරුණක් ලෙසද නිරීක්ෂණය විය.

ඇඟවීම

රස පරීක්ෂක වාර්තා අනුව ජල සාම්පල්වල පැවැතිය යුතු රසායනික සංයුතිය පිළිබඳ වාර්තා අනුව ඒවා අපේක්ෂිත මට්ටම ඉක්මවා තිබුණද එම ජල බෝතල් වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබී තිබීමෙන් ඒවා පරිභෝජනය කරන්නන්ට අහිතකර වීම.

නිර්දේශ

- i. අදාළ රසායනික සංයෝග සම්බන්ධව, ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය සඳහා අවසරය ලබාදෙන ප්‍රථම අවස්ථාවේ මෙන්ම ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීමේදී ද වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම.
- ii. ජල සාම්පල් ක්‍රමවත්ව හා විශ්වාසදායී ප්‍රතිඵල ලබාගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් සාම්පල් පරීක්ෂාව සඳහා යොමුකරවීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම.

- iii. ආහාර යටතට ගැනෙන සියලු දෑ වල සාම්පල් පරීක්ෂා කිරීමේදී ඒවා කාර්යක්ෂමව හා නිවැරදි ප්‍රථිඵල ලබාදෙන ආකාරයට මෙන්ම සියලුම සංසටක සම්බන්ධයෙන් ලබාගැනීමට පහසුවන ආකාරයට රජයේ රස පරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින පහසුකම් වර්ධනය කිරීම හෝ සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ එවැනි අංග සම්පූර්ණ රසායනාගාර පහසුකම් ඇති කිරීමට අවධානය යොමුකිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

3.8 පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ කාර්යභාරය

පාරිභෝගිකයන්ගේ අයිතීන් ආරක්ෂා කිරීම හා සාධාරණ වෙළඳපොල තරඟකාරීත්වයක් ඇතිකිරීම වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන ආයතනය වන පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය මඟින් පාරිභෝගික අයිතීන් ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව පානීය ජල බෝතල් සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය විසින් ඉටුකර ඇති කාර්යභාරය පිළිබඳව සවිස්තර තොරතුරු ලබාදෙන ලෙස දන්වා සිටින ලද අතර එම තොරතුරු ලබාදීමේදී අදාළ වැටලීම් සිදුකරනු ලැබූ වාර ගණන ඇතුළත් විස්තර පමණක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ඒ අනුව 2012 හා 2013 වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් 60 ක් සහ 100 ක් වූ සංඛ්‍යාවක වැටලීම් සිදුකර තිබුණි.

අපගේ නියැදි පරීක්ෂාවන්ට අනුව ජල ප්‍රභවයන්වල, කර්මාන්තශාලාවල හා වෙළඳපළ තුළ, පානීය ජල බෝතල් වලට අදාළව විවිධ දෝෂයන් පැවති බවට අනාවරණය කරගෙන ඇති බැවින් පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය මඟින් සිදුකළ එවැනි වැටලීම් මඟින් ද අනාවරණය කරගන්නා ලද විවිධ දෝෂයන් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලෙස දන්වා යවන ලදී.

එහෙත් එම වැටලීම් පිළිබඳ සවිස්තර තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවූයෙන් එම ආයතනයේ පානීය ජල බෝතල් නිෂ්පාදන කටයුතු පිළිබඳ පරීක්ෂණ වල ප්‍රමාණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි අදහසක් ප්‍රකාශකල නොහැකි විය.

ඇඟවීම

විගණනය මඟින් අනාවරණය කරගත් විවිධ දෝෂයන් අධිකාරිය මඟින් කරන ලද වැටලීම් මඟින්ද තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකිවීම.

නිර්දේශ

- i. වැටලීම් මඟින් අනාවරණය කරගනු ලබන දෝෂයන් පසුව නිවැරදි කර තිබේද යන්න තහවුරු කර ගැනීමට පසු විපරම් ක්‍රියාවලියේ යෙදීම.
- ii. වැටලීම් වලට අදාළ තොරතුරු නිසි පරිදි ලේඛනගත කර පවත්වාගෙන යාම..

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

3.9 බණින ලවන සහිත ජලය ආනයනය කිරීම

මේ සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි විය.

- (අ). 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 32 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ආහාර උපදේශක කමිටුවේ උපදේශකත්වය යටතේ සකසන ලද 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) රෙගුලාසියේ I කොටසේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිපාදන වල 3(1)(අ) වගන්තිය අනුව කිසිදු පුද්ගලයකු විසින් ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා වෙතින් ඒ සඳහා ලියාපදිංචි සහතිකයක් ලබා නොගෙන බණින ලවන සහිත පානීය ජලය ආනයනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම නොකළ යුතු බව දක්වා තිබේ.
- (ආ). එසේම 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) පිළිබඳ රෙගුලාසියේ 4 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව කිසිදු පුද්ගලයකුට ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා විසින් නිසි පරිදි ලියාපදිංචි නොකරන ලද ජල බෝතල් ලියාපදිංචිය වෙනුවෙන් අංකයක් ලබා නොදෙන ලද බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කරන ලද ස්වභාවික බණින ජලය හෝ බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය විකිණීම, විකිණීම පිණිස තබා ගැනීම, ප්‍රවාහනය හෝ ප්‍රචාරණය නොකළ යුතු බව දක්වා තිබේ.
- (ඇ). ඉහත රෙගුලාසිවලට ඇති අනුකූලතාවය සම්බන්ධයෙන් සහ ශ්‍රී ලංකාවට පානීය ජලය ආනයනය කරන ආනයනකරුවන් සිටිද යන කරුණ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙහි ලියාපදිංචි ජල බෝතල් නිෂ්පාදකයින්ගේ ලැයිස්තුව පරීක්ෂා කිරීමේදී එවැනි ලියාපදිංචි ආනයනකරුවන් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ). එසේ වුවත් මෙම රෙගුලාසියේ ඉහත කී ප්‍රතිපාදනයන් උල්ලංඝනය කරමින් 2009,2010,2011 හා 2012 වර්ෂවල පිළිවෙලින් වතුර ලීටර් 115,300 ක් , 207,447 ක්, 114,464 ක් හා 102,461 ක ප්‍රමාණයන්ගෙන් විවිධ පෞද්ගලික, රාජ්‍ය ආයතන හා තානාපති කාර්යාල විසින් ජල බෝතල් මෙරටට ආනයනය කොට ඇති බව ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් ලබාගත් තොරතුරු ප්‍රකාරව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ). සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සභාපතිත්වය දරන ආහාර උපදේශක කමිටුව තුළ ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයෙකු ඇතුළත් විය යුතු බව 2011 අංක 24 දරන ආහාර (සංශෝධිත) පනත ප්‍රකාරව නිරීක්ෂණය විය. එසේ වුවත් රට තුළට ආනයනය කෙරෙන ජලය පිළිබඳව වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ගේ අවධානය යොමු වී නොමැති බව ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා වෙතින් ලියාපදිංචි සහතිකයක් ලබාගැනීමෙන් තොරව ජලය ආනයනය කිරීම තුළින් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ). එසේම 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) සම්බන්ධ රෙගුලාසියේ 3(6) වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ආනයනය කරනු ලබන නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් ලියාපදිංචි අයදුම්කරු විසින්

සිය අයදුම්පත සමග නිෂ්පාදනයේ සාම්පලයක් හා පිළිගත් රසායනාගාරයකින් ලබාගත් විශ්ලේෂණ සහතිකයක් ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බව දක්වා තිබේ. එසේම අයදුම්පත ලැබී දින 07 ක් ඇතුළත ජල සාම්පලය සහ විශ්ලේෂණ සහතිකය අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ ඒ පිළිබඳව විශේෂඥ දැනුමක් ඇති අයතනයක් වෙත ආහාර ලියාපදිංචි සහතිකය නිකුත් කළ හැකිද යන්න පිළිබඳව නිර්දේශ ලබාගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බව දක්වා තිබේ.

එසේම එකී රෙගුලාසියේ 3(7) වන වගන්තිය ප්‍රකාරව එකී ආයතනය විසින් ජල නියැදිය පිළිබඳව සිය තාක්ෂණික මතය ඉදිරිපත් කරන තුරු ප්‍රධාන ආහාර බලධාරියා විසින් ලියාපදිංචි සහතිකය නිකුත් කිරීමට කටයුතු නොකළ යුතු බව දක්වා තිබේ.

(උ). එසේ වුවත් මෙම රෙගුලාසියේ ඉහත "ඊ" හි දක්වන ලද ක්‍රියාදාමය ඉටුකිරීමකින් තොරව ශ්‍රී ලංකාව තුළට බණිජ ලවන සහිත පානීය ජලය ආනයනය කරන බව නිරීක්ෂණය විය.

ඇඟවීම

- i. රට තුළ බලපවත්නා නීති රීති නොසලකා හැරීම.
- ii. මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් ඇතිවිය හැකි වීම.
- iii. ආහාර උපදේශක කමිටුව තුළ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතර එලදායි සංනිවේදනයක් සිදු නොවන බව
- iv. විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් අනවශ්‍ය පරිදි රට තුළින් ගලා යාම.

නිර්දේශ

- i. රේගු තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් දැනට පානීය ජලය ආනයනයෙහි යෙදී සිටින ආනයනකරුවන් හඳුනාගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- ii. ජල බෝතල් ආනයනය සම්බන්ධයෙන් 2005 ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) පිළිබඳ රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳව ආනයනකරුවන් දැනුවත් කිරීම.
- iii. 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනතේ 18(1), 19(1), 31(2) වගන්ති පිළිබඳව අවධානය යොමු කර පණතේ නියෝග කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැරදි වලට අදාළව සුදුසු පරිදි ක්‍රියා කිරීම.
- iv. ආහාර උපදේශක කමිටුව තුළදී ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතර අනොන්‍ය වශයෙන් වැදගත් වන තොරතුරු අප්‍රමාදව හුවමාරු කරගැනීමට කටයුතු කිරීම.

ආයතනයේ අදහස් දැක්වීම

CFM/NMW/06/2013 – 04 අංක දරන ස්වභාවික බණිජ ලවන සහිත පානීය ජල බෝතල් ආනයන ආයතනය අඛණ්ඩව බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇත.

CFM/NMW/03/2011 – 07 හා CFM/NMW/02/2011 – 02 දරන ස්වභාවික බණිප ලවන සහිත පානීය ජල බෝතල් ආනයන ආයතනය විසින් 2008 මාර්තු 14 සහ 2011 පෙබරවාරි 14 යන දින වල වසරක කාලයක් සඳහා ආනයන බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇති අතර දැනට මෙම සමාගම ආනයන කටයුතු නතර කර තිබේ.

දේශීය ගුවන් සමාගමක් විසින් ආනයනය කර ඇත්තේ ගුවන් යානා සමාගම් විසින් ඉල්ලුම් කරන ලද ජල බෝතල් වන අතර ආහාර උපදේශක කමිටුව ලිහිල් ප්‍රතිපත්තියක් මත ඒවා නිදහස් කර ඇත. ශ්‍රී ලාංකික පරිභෝගිකයන් සඳහා එය ජල බෝතල් නිකුත් කර නොමැති අතර රටට විදේශ විනිමය අහිමි විය හැකි නිසා මෙසේ සිදු කර ඇත.

කෙසේ වෙතත් ඉදිරියේදී කන්ටේනරයකට හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරනු ලබන ජල බෝතල් සඳහා ලියාපදිංචි ඉල්ලුම් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා කේටරින් සර්විස් ආයතනය කටයුතු කර ඇත.

තානාපති කාර්යාල, ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා මෙරටට පැමිණෙන විදේශීය කණ්ඩායම් සඳහා ජල බෝතල් ලියාපදිංචියෙන් තොරව මුදා හැර ඇත. එවැනි අවස්ථාවල ඉක්මන් ක්‍රමවේදයකින් ජලය මුදා හැරීමේ අවශ්‍යතා පවතින අතර රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් ඇත.

පුද්ගලික සමාගම් 3ක් විසින් ආනයනය කරන ලද ස්වභාවික බණිප ජලය එම සමාගම් විසින් ඉදිරියේදී ආනයනය කරනු ලබන්නේ නම් ලියාපදිංචි සහතිකයන් ලබාගැනීම සඳහා කටයුතු යොදන ලෙස එම ආනයනකරුවන්, රේගුව හා ආහාර ආනයන පාලන ඒකකය දැනුවත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ පරිභෝජනය කිරීම සඳහා ආනයනය කරනු ලබන පානීය ජල බෝතල් සම්බන්ධයෙන් වඩා ඵලදායී ක්‍රම වේදයක් ඇති කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රේගුව දැනුවත් කර ඇත.

4. විගණන නිගමනය

ලාභදායී කාර්මාන්තයක් ලෙස පවත්වාගෙන යා හැකි බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජල කාර්මාන්තයට ප්‍රවේශවන්නන් සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් වැඩිවීමත් සමගම එම ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රමිතීන් ස්ථාපිත කර වඩාත් ගුණාත්මක නිෂ්පාදනයක් එළි දැක්වීමේ අරමුණු පෙරදැරිව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ඒ සම්බන්ධ නීති හා රෙගුලාසි පනවා ඇතත් එම රෙගුලාසිවල පවත්නා ලිහිල් ස්වරූපය හේතු වෙන් කූට නිෂ්පාදකයින්හට, පවත්නා නීතිමය රාමුවෙන් මිදී කටයුතු කිරීමේ හැකියාව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් පවත්නා රෙගුලාසි වලට ඇතුළත් කර නොමැති වීම මෙහිදී කැපී පෙනුණි.

ඇතැම් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකයන්ගේ සේවා බල ප්‍රදේශය විශාල වීම හේතු කොට ගෙන ඔවුන්ගේ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ කටයුතු සතුටුදායකව ක්‍රියාත්මක නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම කාර්මාන්තයේ යෙදී සිටි නිෂ්පාදකයින් අදාළ නීති, රෙගුලාසි හා ප්‍රමිතීන්ට අනුව නිෂ්පාදනය කරන්නේද යන්න පරීක්ෂා කිරීමේ දී මෙම නිලධාරීන්ගේ සේවය ඉතා වැදගත් බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම තත්ත්වය මත දැනට පරීක්ෂාවට ලක් වූ නිෂ්පාදන කාර්යයෙහි නියැලී සිටින සියළුම නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදනයන්හි ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් ගැටළුකාරී තත්ත්වයක් මතුවන අතර පානීය ජලයෙහි පැවතිය යුතු ක්ෂුද්‍රජීව වේදී සහ රසායනවේදී සංයුතිය අදාළ ප්‍රමිතීන් තුළ පිහිටා තිබේද යන්න තහවුරු කර ගැනීම සඳහා දැනට පවත්නා ක්‍රමවේදය සඳහා නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් සැකසිය යුතු බව මෙන්ම දැනට පවතින රෙගුලාසිය තුලින් විධිමත් නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සතුව ඇති රසායනාගාර පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම හා කාර්ය මණ්ඩලය මෙන්ම කාර්ය මණ්ඩල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම ද පාරිභෝගික සෞඛ්‍යාරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය පියවරයන් ලෙස නිරීක්ෂණය විය.

ඇමුණුම I

නිෂ්පාදකයන් විසින් නියමිත කාලයට පෙර ලියාපදිංචිය සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම නොකළ, ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් වෙතින් අදාල තොරතුරු ඉල්ලුම් කිරීමේ සහ ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් වෙතින් තොරතුරු වාර්තා කිරීමේ ප්‍රමාදයන්.

<u>ලියාපදිංචි අළුත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම්කළ දිනය</u>	<u>ලියාපදිංචිය සඳහා ඉල්ලුම් කළ යුතු දිනය</u>	<u>අදාල පළාතෙන් (සෞ.සේ. අ. වෙනත්) තොරතුරු ඉල්ලා ඇති දිනය</u>	<u>පළාතෙන් තොරතුරු එවා ඇති දිනය</u>	<u>වෙනත් කරුණු</u>
දිය දහර 2010.05.24	2009.08.22 ට පෙර	2011.11.21	2012.12.05	2012.12.18 දින වන තෙක් ලියාපදිංචිය ලබාදී නොමැත.(201 3.03.08 ලියාපදිංචිය ලබාදී ඇති බව වාරක පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය විය.)
ඩීප් රොක් 2009.07.15	2009.01.28 ට පෙර	2009.09.08	2009.11.14	මෙම අයදුම්පත සම්බන්ධයෙන් 2010.07.14 දිනෙන් පසු කටයුතු සිදුවී නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ. (2012.12.18 දින තෙක්)
2012.03.23 නව අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. (ඉල්ලුම්පතට සියලු ලේඛන වාර්තා සම්පූර්ණ කොට භාරදී ඇති දිනය 2012.09.20 වේ.)	-	2012.10.04	2012.12.18 වන දින තෙක් (විගණන දිනය) පිළිතුරු ඒවා නොමැත.	
කුල්පැල් 2010.08.19 2010.09.19 දිනැති ඉල්ලුම් පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර කටයුතු සිදුවී නොමැති අතර 2012.01.27 දින නව අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කොට තිබේ	2009.05.10 ට පෙර	2012.01.27	2012.09.14	නව ලියාපදිංචිය ලබාදීම. 2012.12.07 CFA/BW/44/2 012-12

<u>ලියාපදිංචි අළුත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම්කළ දිනය</u>	<u>ලියාපදිංචිය සඳහා ඉල්ලුම් කළ යුතු දිනය</u>	<u>අදාල පළාතෙන් (සෞ.සේ. අ. වෙතින්) තොරතුරු ඉල්ලා ඇති දිනය</u>	<u>පළාතෙන් තොරතුරු එවා ඇති දිනය</u>	<u>වෙනත් කරුණු</u>
සී ඇන්ඩ් පී (කැප්ටන්)	2009.05.10 ට පෙර	2010.02.03	2010.03.17	2010.03.17 දින පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක අළුත් කිරීම සඳහා නිර්දේශ කර තිබුණත් එසේ සිදු කර නොමැති අතර 2011 වර්ෂය තුළ මේ සම්බන්ධව සිදු වූ කිසිදු තොරතුරු හුවමාරුවක් ලිපිගොනුව ප්‍රකාරව සනාථ නොවේ.
සී ඇන්ඩ් පී (කැප්ටන්)	2012.02.13 දින ලි.ප වසරකින් දීර්ඝ කරන ලෙස ඉල්ලා තිබේ.	2012.05.08	2012.11.28	නව ලියාපදිංචිය ලබා දී ඇති දිනය 2013.02.15 (වසරකට පසු)
ස්ප්‍රොට් 2009.06.02	2009.01.28	2009.09.08	2009.11.05	ලියාපදිංචිය ලබා දී ඇති දිනය 2011.01.07
එක්ස්ප්‍රස්	2009.10.04 ට පෙර	2012.01.12	2012.06.14	2012.12.31 දින තෙක් ලබා දී නැත.

වලංගු කාල සීමාව ඉක්මවූ පසු නැවත වලංගු සහතිකයක් ලබා ගැනීමට ගත වූ කාලය.

<u>ලියාපදිංචි අංකය</u>	<u>වලංගු කාලසීමාව ඉක්ම වූ දිනය</u>	<u>නැවත වලංගු සහතිකයක් ලබාගත් දිනය</u>	<u>වලංගු සහතිකයක් නොමැති කාලසීමාව</u>
1.CFA/BW/01/2012-02	28.07.2009	02.02.2012	අවු 1 ½
2.CFA/BW/06/2012-10	28.07.2009	10.08.2012	අවු 3
3.CFA/BW/07/2012-01	28.07.2009	02.01.2010	අවු 2 ½
4.CFA/BW/08/2010-11	28.07.2009	06.10.2011	අවු 2 මාස 3
5.CFA/BW/09/2006-07	28.07.2009	07.11.2012	අවු 3 මාස 4
6.CFA/BW/11/2011-12	28.07.2009	20.12.2011	අවු 1 මාස 5
7.CFA/BW/15/2012-02	28.07.2009	21.02.2012	අවු 2 මාස 6
8.CFA/BW/17/2012-05	28.07.2009	15.15.2012	අවු 2 මාස 10
9.CFA/BW/18/2011-01	28.07.2009	03.04.2012	අවු 2 මාස 8
10. CFA/BW/19/2011-11	28.07.2009	03.04.2012	අවු 2 මාස 8
11.CFA/BW/21/2012-04	31.08.2009	03.04.2012	අවු 2 මාස 8
12.CFA/BW/22/2012-01	31.08.2009	09.01.2012	අවු 2 මාස 5
13.CFA/BW/23/2011-03	31.08.2009	01.12.2010	අවු 1 මාස 3
14.CFA/BW/28/2012-01	31.08.2009	10.01.2012	අවු 2 මාස 4

15.CFA/BW/29/2010-11	31.08.2009	03.11.2010	අවු 1 මාස 3
16.CFA/BW/35/2012-12	28.09.2009	21.12.2010	අවු 1 මාස 3
17.CFA/BW/37/2011-02	28.09.2009	22.02.2011	අවු 1 මාස 5
18.CFA/BW/40/2012-03	12.10.2009	02.03.2012	අවු මාස 5
19.CFA/BW/45/2012-02	16.11.2009	01.02.2012	අවු 2 මාස 3
20.CFA/BW/46/2012-02	16.11.2009	21.02.2012	අවු 2 මාස 3
21.CFA/BW/50/2011-11	27.11.2009	21.11.2012	අවු 3
22.CFA/BW/54/2007-02	22.02.2010	19.04.2012	අවු 2
23.CFA/BW/64/2012-05	11.04.2010	10.05.2010	අවු 1
24.CFA/BW/73/2012-04	16.06.2010	25.04.2012	අවු 2 මාස 9
25.CFA/BW/81/2012-01	08.08.2010	12.01.2012	අවු 1 මාස 5
26.CFA/BW/85/2007-10	01.10.2010	23.05.2012	අවු 1 මාස 2
27.CFA/BW/88/2007-11	01.11.2010	08.10.2012	අවු 2 මාස 9
28.CFA/BW/89/2007-12	24.04.2010	17.01.2012	අවු 1 මාස 1

